

Vánoční sjezd jako obnovené Svátky svatodušní

Sergej . Prokofjev

Abychom skutečně pochopili podstatu problému zde vznikajícího, je nutno seznámit se s tím, že předpověď o kulminaci anthroposofického hnutí na konci století vyslovil Rudolf Steiner ve zcela určitém kontextu. Tato předpověď tvoří jakýsi vrchol jeho duchovědeckých sdělení o karmě Anthroposofické společnosti, která jsou sama opět středem celého cyklu o 82 přednáškách, věnovaného karmickým pozorováním.

Tento cyklus, obsahující nejhlubší zjevení z oblasti karmy, začal Rudolf Steiner fakticky již ve večerních přednáškách Vánočního sjezdu a proto je neoddělitelný od jeho duchovního obsahu. Na tuto vzájemnou spojitost poukázal Rudolf Steiner později sám těmito slovy: „A vskutku, díky všemu tomu, co se stalo od doby Vánočního sjezdu možným dát Anthroposofické společnosti tím způsobem, jak mně samému bylo od té doby dovoleno okultně pracovat, - to přece nejsou nová fakta ..., - ale nyní se k tomu připojilo to, že musili zmlknout démoni, kteří dříve neumožňovali vyslovovat tyto věci" (GA 240, 12. 8. 1924).

Co že přimělo k zmlknutí tyto ahrimanské demony, nedovolující Rudolfu Steinerovi během předchozích tří sedmiletí hovořit otevřeně na témata karmy? Bylo to působení toho *Ducha*, který se po prvé zcela ukázal na Vánočním sjezdu a potom pronikal celé anthroposofické hnutí.

Ve svých přednáškách z r. 1924 ho Rudolf Steiner nejčastěji nazýval „esoterickým impulsem /Zug/" (viz např. GA 260a, 16. 4. 1924 aj.). Avšak tam, kde pro to byly nezbytné podklady, hovořil přímo o Duchu Vánočního sjezdu, poukazuje tím na esoterickou podstatu tohoto sjezdu jako na mystérium Svatodušních svátků, obnovené z michaelského ducha času.(87)

Při samém Vánočním sjezdu Rudolf Steiner dosvědčil tohoto Ducha a také stanovil z toho vyplývající nej důležitější úkol všech členů nově založené Anthroposofické společnosti těmito slovy: „Potom ... ponese toho Ducha, který zde vládne v zářícím myšlenkovém světle kol dodekaedrického Kamene Lásky, ponese ho ven do světa, tam, kde má svítit a hrát pro pokrok lidských duší, pro pokrok světa" (GA 260, 25. 12. 1923). A potom, již po Vánočním sjezdu, pohlížeje zpět a současně ukazuje Anthroposofické společnosti cestu, po níž se má dále ubírat, dotkl se Rudolf Steiner znovu tohoto centrálního úkolu, vyzývá všechny anthroposofy, aby učinili vše, co na nich závisí, pro to, „aby Duch, kterého jsme se tam [na Vánočním sjezdu] snažili přivolat, aby tento Duch byl zde stále, díky dobré vůli, díky tomu, že členové [Společnosti] budou oddáni a že budou prohloubeně chápat anthroposofii a anthroposofický život" (GA 260a, 6. 2. 1924).

Obraceje se potom k tajemství původu tohoto Ducha, poukázal Rudolf Steiner na spojení Vánočního sjezdu s ohnivou zkázkou prvního Goetheana, které se v důsledku této tragédie stalo z „pozemského díla dílem dálek éterického světa, v němž žije Duch" (GA 233, 22. 4. 1924). Tím odhalil Rudolf Steiner tajemství původu tohoto Ducha, který „vládne v zářícím myšlenkovém světle kol dodekaedrického Kamene lásky" (GA 260, 25. 12. 1923), původu z téhož éterického světa, kde se nyní uskutečňuje mystérium Druhého příchodu.

Nadto poukázal Rudolf Steiner v téže přednášce i na to, že je s touto éterickou sférou spojena i sama bytost Anthropos-Sofia. Neboť po požáru se „dílo Goetheana stalo dílem éterických dálek, v němž žije *moudrost světa naplněná Duchem*". Tato živá „moudrost světa", přinesená na Zemi Rudolfem Steinerem, je Anthroposofia. A Duch, zprvu s ní spojený v éterickém světě, po prvé se objeví na Vánočním sjezdu, pronikal od té doby bezprostředně jakožto nový „esoterický impuls" i všechna její pozemská zvěstování.

Rudolf Steiner rozlišuje anthroposofii jako nauku, učení od anthroposofie jakožto živé bytosti (Anthropos-Sofia), používaje v prvním případě název „Anth-roposophie", v druhém - jméno „Anthroposophia".

Leč z toho vyplývá, že zejména karmická pozorování r. 1924 se svou kulminací v odhalení mystéria karmy samé Anthroposofické společnosti[^]) jsou bezprostředním výsledkem esoterického impulsu Vánočního sjezdu. To však znamená, že samo naplnění předpovědi v nich obsažené o konci století závisí bezprostředně na tom, zda členové Společnosti skuteční duchovní a sociální úkoly vytyčené před nimi Vánočním sjezdem.

Takto se pod výše uvedenou hlavní podmínkou nástupu kulminace anthroposofického hnutí, podmínkou spočívající v nutnosti „starat se o anthroposofii v pravém smyslu obětavě, nezištně“, rozumí především starostlivost právě o duchovní impuls Vánočního sjezdu, bez něhož není možný tento její rozvoj, který byl umožněn duchovním světem, odvětvším na obětní čin Rudolfa Steinera ještě větším proudem zjevení, do něhož patří i všechny karmické přednášky.